

HEMNES KOMMUNE
Sentrumsveien 1
8646 KORGEN

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.: 11/00875-108

19.10.2021

Ark.: 326.12

Oppstart av navnesak 2021/484 – Pyt(t)jen og avleda navn i Hemnes kommune

Bakgrunn for saken

Kartverket er blitt kontakta av Statens vegvesen om skrivemåten av navnet på tunnelen som blir skrevet Pytjohåjen i SSR og Pytjehåjen tunnel på et skilt:

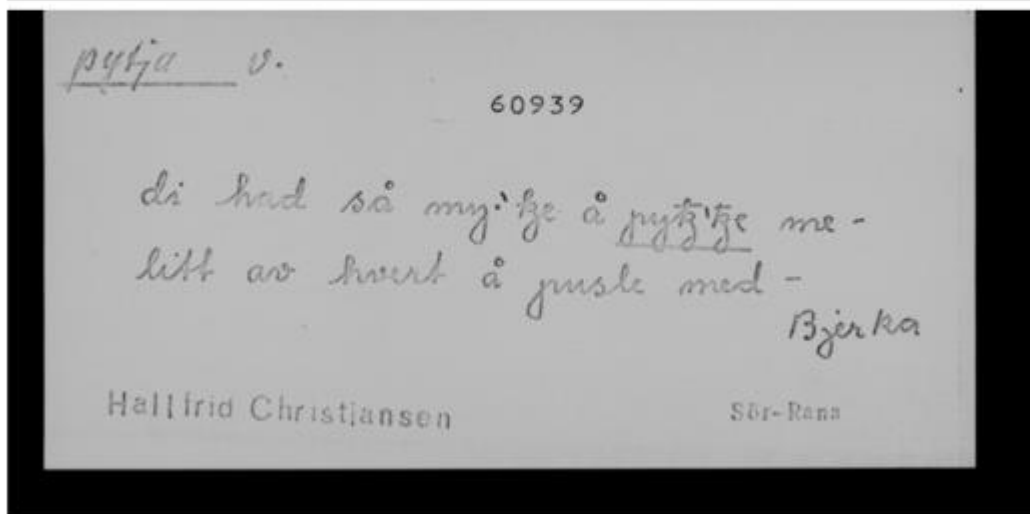
På øk-kartet DS 190-5-3 blir navnet på haugen skrevet Pyttjehaugen.

Kartverket har kontakta lokalkjente personer som opplyser at navnet Pyttjen viser til et sted der en person har bodd i tidlegere tider. Navnet blir uttalt /'pyttjen/. Personen som bodde her, skal ha brukt å kommentere at «e pyttje me mett» om det var snakk om hva hun holdt på med, og ut fra dette blir det opplyst, skal stedet ha blitt omtalt som Pyttjen, ev. med skrivemåten Pytjen. Betydninga av verbet "å pyttje" skal være 'pusle, putle, arbeide smått med noe'.

I språkforsker Hallfrid Christiansens dialektoppskrifter fra Sør-Rana (ikke datert, men oppteignelsen er gjort rundt 1960) er et verb *pytja* notert, se kopi av arkivseddel hos Norsk Ordbok: <http://www.edd.uio.no/perl/search/search.cgi>

pytja v inf
Heimfesting:
Rana

Nord-/Sør-Rana, H.Chr (2198)

Kartverket ønsker å få avklart skrivemåten av dialektordet som ligger til grunn for navnet og normeringa av stedsnavna som inneholder dette ordet. Ordet er så vidt vi kan se, ikke normert tidligere i norsk bortsett fra i Hallfrid Christiansens notat. I tillegg finner vi i «Ordsamlilng frå Vefsn» av Halvard Lundestad (1992) s. 98 ord som nok er beslekta med verbet fra Hemnes.

pykjlåt – putlet, lite, elendig

pykjlengskrætur – n. putlingskreatur, lite, elendig vesen

Om ordet er belagt i andre kilder, kjenner vi ikke til.

Statens kartverk sender med dette saken på lokal høring i Hemnes kommune, jf. § 8 i lov om stadnamn. I tillegg til primærnavnet Pyt(t)jen inneholder saken to avleda navn, Pyt(t)jehåjen og Pyt(t)jehåjtunnelen.

Se innsynsløsningen vår for SSR for å finne beliggenheten til stedene som navna viser til: <https://www.norgeskart.no>.

Lokal høring

Kartverket har vedtaksrett for skrivemåten av bl.a. naturnavn og navn på statlige anlegg. Før vi gjør vedtak, har kommunen rett til å uttale seg. Lokale organisasjoner har rett til å uttale seg om skrivemåten av navn som de har ei særlig tilknytning til.

Ifølge loven skal skrivemåten fastsettes med utgangspunkt i den nedarva, lokale uttalen av navnet. Derfor ber vi om at alle som uttaler seg, opplyser hva den lokale dialektuttalen. Dersom navna blir uttalt på ulike måter, ber vi om å få opplyst de forskjellige uttaleformene.

Normeringsprinsipp

I tillegg til å ta utgangspunkt i den nedarva, lokale uttalen, skal en som hovedregel følge gjeldende rettskrivingsprinsipp ved normering av stedsnavn, jf. § 4 første ledd i lov om stadnamn. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet. I «Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn» er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan stedsnavn skal normeres.

Skrivemåten av primærnavnet vil normalt være retningsgivende for skrivemåten av det samme navnet i andre funksjoner, og for avleda navn.

Videre saksgang

Kommunen har ansvar for å kunngjøre at navnesak er reist, f.eks. ved notis i lokalavis og på nettsidene sine. Kommunen har også ansvaret for å innhente og samordne de lokale høringsuttalelsene. Uttalelser som gjelder de norske og kvenske navna, skal sendes til *Språkrådet, Postboks 1573 Vika, 0118 Oslo* (post@sprakradet.no), med kopi til Kartverket.

Språkrådet og Sametinget vil så gi endelig tilråding til vedtaksorgana.

For opplysninger om saksgang, kontakt Kartverket på telefon 32 11 80 00. For navnefaglige spørsmål, kontakt Språkrådet på telefon 22 54 19 50.

Med vennlig hilsen

Finn Ørnes
fylkeskartsjef

Aud-Kirsti Pedersen
stedsnavnansvarlig

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)
[Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Kopi SPRÅKRÅDET
 STATENS VEGVESEN REGION NORD BODØ KONTORSTED
 Jan Oddgeir Handeland, STATENS VEGVESEN REGION NORD BODØ
 KONTORSTED

Vedlegg:

Navnesaksskjema

Kopi: Språkrådet

Statens vegvesen region nord

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi

SPRÅKRÅDET
STATENS VEGVESEN REGION NORD BODØ KONTORSTED
Jan Oddgeir Handeland, STATENS VEGVESEN REGION NORD BODØ
KONTORSTED